МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE DROHOBYCH IVAN FRANKO STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY

ISSN 2519-058X (Print) ISSN 2664-2735 (Online)

СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ ВІСНИК

EAST EUROPEAN HISTORICAL BULLETIN

ВИПУСК 18 ISSUE 18

Дрогобич, 2021 Drohobych, 2021

Рекомендовано до друку Вченою радою Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (протокол від 30 листопада 2020 року № 17)

Наказом Міністерства освіти і науки України збірник включено до КАТЕГОРІЇ «А» Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук у галузі «ІСТОРИЧНІ НАУКИ» (Наказ МОН України № 358 від 15.03.2019 р., додаток 9).

Східноєвропейський історичний вісник / [головний редактор В. Ільницький]. — Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. — Випуск 18. - 270 с.

Збірник розрахований на науковців, викладачів історії, аспірантів, докторантів, студентів й усіх, хто цікавиться історичним минулим.

Редакційна колегія не обов'язково поділяє позицію, висловлену авторами у статтях, та не несе відповідальності за достовірність наведених даних і посилань.

Головний редактор: Ільницький В. І. – д.іст.н., проф.

Відповідальний редактор: Галів М. Д. – д.пед.н., доц.

Редакційна колегія:

Манвідас Віткунас — д.і.н., доц. (Литва); Вацлав Вєжбенец — д.габ. з історії, проф. (Польща); Дочка Владімірова-Аладжова — д.філос. з історії (Болгарія); Дюра Гарді — д.філос. з історії, професор (Сербія); Дарко Даровец — д. філос. з історії, проф. (Італія); Дегтярьов С. І. — д.і.н., проф. (Україна); Пол. Джозефсон — д. філос. з історії, проф. (США); Сергій Скельчик — д. філос. з історії, доц. (Канада); Сергій Жук — д.і.н., проф. (США); Саня Златановіч — д.філос. з історії, доц. (Канада); Сергій Жук — д.і.н., проф. (США); Саня Златановіч — д.філос. з історії, та антропології, ст. наук. спів. (Сербія); Мехмед Інбаши — д.і.н., проф. (Туреччина); Корсак Р. В. — д.і.н., проф. (Україна); Андрій Кравчук — д.філос., проф. (Україна); Тимур Магсумов — к.і.н., доц. (Велика Британія); Юрай Марусяк — д. філос. з історії (Словацька Республіка); Морозов А. Г. — д.і.н., проф. (Україна); Роман Новацький — д.габ. з історії, проф. (Польща); Падалка С. С. — д.і.н., проф. (Україна); Патриляк І.К. — д.і.н., проф. (Україна); Потскіна І. Д. — к.і.н., доц. (Україна); Рассамакін Ю. Я. — к.і.н., ст. наук. спів. (Україна); Потскіна І. Д. — к.і.н., проф. (Україна); Степанчук В. І. — д.і.н., проф. (Україна); Анджей Стемпнік — д.габ. з іст., проф. (Польща); Степанчук В. М. — д.і.н., проф. (Україна); Оукраїна); Тельвак В. В. — д.і.н., проф. (Україна); Степанчук В. М. — д.і.н., ст. наук. спів. (Україна); Тельвак В. В. — д.і.н., проф. (Україна); Степанчук В. М. — д.і.н., проф. (Італія); Оутала В. П. — д.і.н., проф. (Україна); Олександр Черкасов — д.і.н., проф. (Україна); Степанчук В. М. — д.і.н., проф. (Україна); Степанчук В. М. — д.і.н., проф. (Україна); Олександр Черкасов — д.і.н., проф. (Україна); Степанчук В. М. — д.і.н., проф. (Україна); Олександр Черкасов — д.і.н.,

Збірник індексується в міжнародних базах даних: Web of Science (Emerging Sources Citation Index), "Index Copernicus" (ICV 2016-50.70; 2017-71.75; 2018-86,66; 2019-88,82)

Статті збірника прирівнюються до публікацій у виданнях України, які включені до міжнародних науково-метричних баз відповідно до вимог наказу МОН України від 17 жовтня 2012 р. № 1112 (зі змінами, внесеними наказом МОН України від 03.12.2012 р. № 1380).

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «Східноєвропейський історичний вісник» Серія КВ № 22449-12349Р від 28.12.2016 р.

Усі електронні версії статей збірника оприлюднюються на офіційній сторінці видання http://eehb.dspu.edu.ua

Засновник і видавець — Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. Адреса редакції: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. Івана Франка, 24, м. Дрогобич, обл. Львівська, 82100. тел.: (0324) 41-04-74, факс: (03244) 3-38-77, e-mail: halivm@yahoo.com

© Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2021 © Автори статей, 2021

Recommended for publication

by Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Academic Council (protocol dd. 30.11.2020 No. 17)

Under the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine, the collection is included in CATEGORY "A" of the List of electronic professional publications of Ukraine authorized to publish theses of applicants for the degree of doctor and candidate of sciences in the field "HISTORICAL SCIENCES" (Order of the MES of Ukraine № 358 on 15.03.2019, Appendix 9)

East European Historical Bulletin / [chief editor Vasyl Ilnytskyi]. – Drohobych: Publishing House "Helvetica", 2021. – Issue 18.-270~p.

This collection is meant for scholars, history lecturers, postgraduates, doctorants, students and all the readership interested in historical past.

Editorial board do not necessarily reflect the position expressed by the authors of articles, and are not responsible for the accuracy of the data and references.

Chief editor: Vasyl Ilnytskyi – PhD hab. (History), Professor

Executive editor: Mykola Haliv - PhD hab. (Education), Assist. Professor

Editorial Board:

Cherkasov - PhD hab. (History), Professor (USA); Mykhailo Chuchko - PhD hab. (History), Professor (Ukraine); Sylwester Czopek – PhD hab. (History), Professor (Poland); Darko Darovec - PhD (History), Professor (Italy); Paul Josephson - PhD (History), Professor (USA); Serhii Degtyarev - PhD hab. (History), Professor (Ukraine); Daniela La Foresta - Professor (Italy); Vasyl Futala – PhD hab. (History), Professor (Ukraine); Đura Hardi – PhD (History), Professor (Serbia); Mehmet İnbaşi – PhD hab. (History), Professor (Turkey); Roman Korsak – PhD hab. (History), Professor (Ukraine); Andrii Krawchuk - PhD (History), Professor (Canada); Alexandre Kukhianidze - PhD (Philosophy), Professor (Georgia); Mykola Lytvyn - PhD hab. (History), Professor (Ukraine); **Timur Magsumov** – PhD (History), Assosiate Professor (United Kingdom); **Juraj Marušiak** – Mgr., PhD (History), (Slovak Republic); **Anatoliy Morozow** – PhD hab. (History), Professor (Ukraine); Roman Nowacki – PhD hab. (History), Professor (Poland); Serhiy Padalka – PhD hab. (History), Professor (Ukraine); Ivan Patryliak – PhD hab. (History), Professor (Ukraine); Oleh Petrechko – PhD hab. (History), Professor (Ukraine); Inna Potiekhina – PhD (History), Associate Professor (Ukraine); Yuriy Rassamakin – PhD (History), Senior Research Fellow (Ukraine); Volodymyr Serhiychuk – PhD hab. (History), Professor (Ukraine); Tamara Sharavara – PhD hab. (History), Professor (Ukraine); Michal Smigel – PhD hab. (History), Associate Professor (Slovak Republic); Galyna Starodubets - PhD hab. (History), Professor (Ukraine); Andrzej Stempnik - PhD hab. (History), Professor (Poland); Vasyl' Stepanchuk – PhD hab. (History), Senior Research Fellow (Ukraine); Olexander Sytnyk - PhD hab. (History), Associate Professor (Ukraine); Vitaliy Tel'vak - PhD hab. (History), Professor (Ukraine); Manvydas Vitkūnas – PhD hab. (History), Associate Professor (Lithuania); Dochka Vladimirova-Aladzhova – PhD (History) (Bulgaria); Wacław Wierzbieniec – PhD hab. (History), Professor (Poland); Serhy Yekelchyk – PhD (History), Associate Professor (Canada); Sergei Zhuk – PhD hab. (History), Professor (USA); Sanja Zlatanović – PhD (Ethnology and Anthropology), Senior Researcher Associate (Serbia).

The collection is indexed in the international databases: Web of Science (Emerging Sources Citation Index), "Index Copernicus" (ICV 2016-50.70; 2017-71.75; 2018-86,66; 2019-88,82)

The articles are equaled to publications in Ukrainian journals entered in international scientometric databases in accordance with the MES of Ukraine order dd. 17 november 2012 p. No. 1112 (amended by the MES of Ukraine order dd. 03.12.2012 No. 1380).

Print media registration certifi cate «East European Historical Bulletin» series KV No. 22449-12349P dd. 28.12.2016

All electronic versions of articles in the collection are available on the offi cial website edition http://eehb.dspu.edu.ua

Founder and Publisher: Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University. Offi ce address: Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, Ivan Franko Str., 24, Drohobych, Lviv Region, 82100. tel.: (0324) 41-04-74, fax: (03244) 3-38-77, e-mail: halivm@yahoo.com

> © Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, 2021 © Copyright by the contributors, 2021

3MICT

Ігор СМУТОК, Валерій ДОНЕНКО	
ВИЩІ СУДОВІ ІНСТАНЦІЇ ДАВНЬОЇ РЕЧІ ПОСПОЛИТОЇ	
У СИСТЕМІ ПРАВОСУДДЯ КОРОЛІВСЬКИХ СТОЛОВИХ МАЄТКІВ	
(НА ПРИКЛАДІ САМБІРСЬКОЇ ЕКОНОМІЇ XVI – XVIII ст.)	8
Оксана КАРЛІНА, Анна КИРИЛЮК	
ДЖЕРЕЛОЗНАВЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ ІНВЕНТАРІВ БІБЛІОТЕК	
РИМО-КАТОЛИЦЬКИХ МОНАСТИРІВ ЛУЦЬКО-ЖИТОМИРСЬКОЇ	
ДІЄЦЕЗІЇ КІНЦЯ XVIII – ПОЧАТКУ XIX ст	16
Андрій ХРІДОЧКІН, Петро МАКУШЕВ	
ВАСИЛЬ НАЗАРОВИЧ КАРАЗІН: ІСТОРИЧНИЙ ПОРТРЕТ НА ТЛІ ЕПОХИ	30
Ігор ЛИМАН, Вікторія КОНСТАНТІНОВА	
РОЗБУДОВА МЕРЕЖІ ПРУССЬКИХ КОНСУЛЬСЬКИХ ПРЕДСТАВНИЦТВ	
НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ У ХІХ СТОЛІТТІ НА ПРИКЛАДІ МІСТА КЕРЧ	45
Віталій ТАЦІЄНКО, Наталія ТАЦІЄНКО	
РОЛЬ ПРАВОСЛАВНОГО ПАРАФІЯЛЬНОГО ДУХОВЕНСТВА	
У ПРОВЕДЕННІ СЕЛЯНСЬКОЇ РЕФОРМИ 1861 р.	
(НА МАТЕРІАЛАХ КИЇВСЬКОЇ ГУБЕРНІЇ)	55
Міхал ШМІҐЕЛЬ, Павол ТИШЛЯР	
"КОЛИ ЧОЛОВІКИ РОЗІЙШЛИСЯ ПО ВСЬОМУ СВІТУ	
ЗА ШМАТКОМ ХЛІБА" ЕМІГРАЦІЯ РУСИНІВ-УКРАЇНЦІВ	
ІЗ ПІВНІЧНО-СХІДНОЇ СЛОВАЧЧИНИ В 1870 – 1940 рр.	. 64
Андрій ЩЕГЛОВ, Олександра МЕЛЬНИК	
СТАНОВИЩЕ ЄВРЕЙСЬКОЇ МЕНШИНИ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОЇ	
ОКУПАЦІЇ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ В 1914 – 1915 рр	88
Тетяна КОВАЛЕНКО	
ВІЙНА ЗА МЕЖАМИ ФРОНТУ: БІЖЕНЦІ У ВНУТРІШНІХ ГУБЕРНІЯХ	
РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ	98
Олександр КОМАРНІЦЬКИЙ, Людмила КОМАРНІЦЬКА	
УКРАЇНСЬКО-ЄВРЕЙСЬКІ ВІДНОСИНИ У ДОБУ ДИРЕКТОРІЇ УНР:	
НА МАТЕРІАЛАХ МІСТЕЧОК ПРАВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ	107
Петро ІВАНИШИН, Ірина ДМИТРІВ, Ян ҐЖЕСЯК	
КОНЦЕПЦІЯ КУЛЬТУРНОГО НАЦІОНАЛІЗМУ	
У ТВОРЧОСТІ ДМИТРА ДОНЦОВА: ОСНОВНІ АСПЕКТИ	118
Ігор ЯКУБОВСЬКИЙ	
НАМІР ГЕНОЦИДУ В СВІТЛІ НОВИХ ДОКУМЕНТІВ	
ПРО ГОЛОДОМОР 1932 – 1933 рр. В УКРАЇНІ	127
Олеся СТАСЮК	
ДО ПИТАННЯ ПРО УКЛАДАННЯ СПИСКУ ВИКОНАВЦІВ ГОЛОДОМОРУ-	
ГЕНОЦИДУ УКРАЇНЦІВ: ПАРТІЙНО-ДЕРЖАВНА НОМЕНКЛАТУРА	
ТА ПРАЦІВНИКИ РЕПРЕСИВНО-КАРАЛЬНИХ ОРГАНІВ	135
Тетяна КУЗНЕЦЬ, Ольга СКУС	
АРХІВНО-СЛІДЧА СПРАВА НА ГРИГОРІЯ ТИМОФІЇВА	
ЯК ДЖЕРЕЛО З ІСТОРІЇ РЕПРЕСІЙ 1930-х РОКІВ	148
Василь ГУЛАЙ, Віра МАКСИМЕЦЬ	

РАДЯНСЬКИЙ ЧИННИК У ЗБРОЙНІЙ БОРОТЬБІ НА ТЕРИТОРІЇ ДИСТРИКТУ "ГАЛИЧИНА" ГЕНЕРАЛЬНОГО ГУБЕРНАТОРСТВА (1941—1944)
Олексій ГОНЧАРЕНКО, Олександр ПОТИЛЬЧАК НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ВРЕГУЛЮВАННЯ ПОВЕДІНКИ МІСЦЕВОГО НАСЕЛЕННЯ У ЗОНАХ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТИМЧАСОВОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ТА РАЙХСКОМІСАРІАТУ "УКРАЇНА" (ЛІТО 1941—ЗИМА 1942)167
Галина СТАРОДУБЕЦЬ, Ірина СУШИК ЗМІСТ ТА НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВОЛИНІ (друга половина 1940-х – початок 1950-х років)
Інна ДЕМУЗ, Дмитро ОСТРОВИК ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ВОЇНІВ-"АФГАНЦІВ" В УКРАЇНІ У ВИСВІТЛЕННІ ОРГАНУ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ – ГАЗЕТИ "КОМСОМОЛЬСКОЕ ЗНАМЯ"
Вікторія АБАКУМОВА ОНОВЛЕННЯ РЕПЕРТУАРУ УКРАЇНСЬКИХ КІНОСТУДІЙ В УМОВАХ ПРОЦЕСУ ПЕРЕБУДОВИ199
Олексій ПОКОТИЛО, Олександр НАШИВОЧНІКОВ ВИТОКИ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ210
Людмила СТРІЛЬЧУК, Олександр ДОБРЖАНСЬКИЙ ТРАДИЦІЇ ТА НОВАЦІЇ У ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНИХ КОНЦЕПЦІЯХ ПОЛЬЩІ ЩОДО УКРАЇНИ (XX — початок XXI ст.)219
Юрій СТЕПАНЧУК, Тетяна МЕЛЬНИЧУК ЕВОЛЮЦІЯ ПОНЯТТЯ "УКРАЇНА" В РАННЬОМОДЕРНІ ЧАСИ У ВИСВІТЛЕННІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІОГРАФІЇ229
Андрій БОЛЯНОВСЬКИЙ ІСТОРІОГРАФІЯ ПРОТИСТОЯННЯ СИЛ ПОЛЬСЬКОГО ТА УКРАЇНСЬКОГО ПІДПІЛЛЯ У РОКИ НІМЕЦЬКО-РАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ: ГОЛОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТРАКТУВАННЯ ПОДІЙ У ПОЛЬЩІ
РЕЦЕНЗІЇ
Світлана ГІРНЯК, Юлія ТАЛАЛАЙ ІВАН БОБЕРСЬКИЙ – ПЕДАГОГ, СПОРТОВЕЦЬ, ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИЙ ДІЯЧ (рецензія на монографію: Сова А. Іван Боберський: суспільно-культурна, військово-політична та освітньо-виховна діяльність. Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2019. 512 с.)
Наталія НЕЧАЄВА-ЮРІЙЧУК, Сергій ТРОЯН МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА НСДАП: РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ (рецензія на монографію.: Давлєтов О. Р. Підготовка "покоління вовків": вишкіл майбутніх виконавців Голокосту (Нариси молодіжної політики НСДАП у 1922 − 1939 рр.). 2-е вид. доп. Дніпро: Український інститут вивчення Голокосту "Ткума", 2019. 316 с.)
Василь ІЛЬНИЦЬКИЙ, Катерина ГОЛОВКО ІСТОРІЯ ПОВСЯКДЕННОГО ЖИТТЯ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОГО СЕЛЯНСТВА (рецензія на монографію: Старка В. В. Повсякденне життя західноукраїнського селянства в умовах суспільних трансформацій 1939—1953 рр. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2019. 550 с.)

CONTENTS

THE ANGUENT PRECEDENCY ITA HIGHEST HUNGLAL DODIES
THE ANCIENT RZECZPOSPOLITA HIGHEST JUDICIAL BODIES IN THE JUSTICE SYSTEM OF THE ROYAL ESTATES (ON THE EXAMPLE
OF THE SAMBIR ECONOMY OF THE XVIIth – XVIIIth CENTURIES)
Oksana Karlina, Anna KYRYLIUK
THE ROMAN CATHOLIC MONASTERIES LIBRARIES INVENTORIES' SOURCE
pOTENTIAL OF LUTSK-ZHYTOMYR DIOCESE AT THE END
OF THE XVIIIth – BEGINNING OF THE XIXth CENTURY16
Andrii KHRIDOCHKIN, Petro MAKUSHEV
VASYL NAZAROVYCH KARAZIN: HISTORIC PORTRAIT AGAINST
A BACKDROP OF THE EPOCH30
Ihor LYMAN, Victoria KONSTANTINOVA
NETWORK FORMATION OF THE PRUSSIAN CONSULAR OFFICES
IN UKRAINIAN LANDS IN THE 19th CENTURY: CASE STUDY OF THE PORT CITY OF KERCH45
Vitaliy TATSIYENKO, Natalia TATSIYENKO THE ORTHODOX PARISH CLERGY'S ROLE IN THE PEASANT REFORM
IMPLEMENTATION IN 1861 (BASED ON KYIV HUBERNIYA MATERIALS)55
Michal ŠMIGEĽ, Pavol TIŠLIAR
"WHEN MEN MOVED ACROSS THE WORLD FOR A PIECE OF BREAD"
EMIGRATION OF RUSYNS-UKRAINIANS
FROM THE NORTHEASTERN SLOVAKIA IN THE YEARS 1870 – 1940
Andrii SHCHEHLOV, Oleksandra MELNYK
THE SITUATION OF THE JEWISH MINORITY DURING
THE RUSSIAN OCCUPATION OF EASTERN GALICIA IN 1914 – 191588
Tetiana KOVALENKO WAR BEYOND THE FRONTLINE: REFUGEES
IN INTERNAL GOVERNORATES OF THE RUSSIAN EMPIRE
DURING THE FIRST WORLD WAR98
Oleksandr KOMARNITSKYI, Liudmyla KOMARNITSKA
UKRAINIAN-JEWISH RELATIONS DURING THE PERIOD
OF THE UNR DIRECTORY: BASED ON THE INFORMATION
ON THE TOWNS OF RIGHT-BANK UKRAINE107
Petro IVANYSHYN, Iryna DMYTRIV, Jan GRZESIAK
THE CONCEPT OF CULTURAL NATIONALIZM
IN THE WORKS OF DMYTRO DONTSOV: MAIN ASPECTS118
Ihor YAKUBOVSKYI THE GENOCIDE INTENTION IN THE LIGHT OF NEW DOCUMENTS
ON THE HOLODOMOR OF 1932 – 1933 IN UKRAINE127
Olesia STASIUK ON THE PERPETRATORS LIST COMPILATION
OF THE HOLODOMOR-GENOCIDE OF THE UKRAINIANS: PARTY-STATE
NOMENCLATURE AND EMPLOYEES OF REPRESSIVE PUNITIVE BODIES135
Tetiana KUZNETS, Olha SKUS
AN ARCHIVAL AND INVESTIGATIVE CASE ON HRYHORIY TYMOFIYIV
AS A SOURCE ON THE HISTORY OF REPRESSION DURING THE 1930s148

Vasyl HULAY, Vira MAKSYMETS THE SOVIET FACTOR IN THE ARMED STRUGGLE AT THE TERRITORY OF "HALYCHYNA" DISTRICT OF THE GENERAL GOVERNORATE (1941 – 1944)156
Oleksiy HONCHARENKO, Oleksandr POTYL'CHAK LEGAL REGULATION OF LOCAL POPULATION BEHAVIOUR IN THE RESPONSIBILITY AREA OF THE PROVISIONAL MILITARY ADMINISTRATION AND REICH COMMISSARIAT "UKRAINE" (THE SUMMER OF 1941 – WINTER OF 1942)
Halyna STARODUBETS, Iryna SUSHYK CONTENT AND DIRECTIONS OF WOMEN ORGANIZATIONS ACTIVITIES IN VOLYN (the second helf of the 1940s, hearing in a of the 1950s)
(the second half of the 1940s – beginning of the 1950s)
Viktoria ABAKUMOVA UPDATING THE REPERTOIRE OF THE UKRAINIAN FILM STUDIOS IN THE CONTEXT OF THE PERESTROIKA PROCESS199
Oleksiy POKOTYLO, Oleksandr NASHYVOCHNIKOV SOURCES OF THE RUSSIAN-UKRAINIAN ARMED CONFLICT210
Lyudmyla STRILCHUK, Oleksandr DOBRZHANSKYI POLAND'S FOREIGN POLICY CONCEPTS TRADITIONS AND INNOVATIONS REGARDING UKRAINE (the XXth – the beginning of the XXIst century)219
Yuriy STEPANCHUK, Tetiana MELNYCHUK THE CONCEPT OF "UKRAINE" EVOLUTION IN EARLY MODERN TIMES IN MODERN UKRAINIAN HISTORIOGRAPHY COVERAGE229
Andrii BOLIANOVSKYI HISTORIOGRAPHY OF CONFRONTATION BETWEEN POLISH AND UKRAINIAN UNDERGROUND FORCES DURING THE YEARS OF THE GERMAN-SOVIET WAR: MAIN TENDENCIES OF INTERPRETATION OF THE EVENTS IN POLAND
REVIEW
Svitlana HIRNIAK, Yuliya TALALAY IVAN BOBERSKYI – TEACHER, ATHLETE, PUBLIC AND POLITICAL ACTIVIST (review of the monograph: Sova A. Ivan Boberskyi: socio-cultural, militarypolitical and educational activities. Lviv: Institute of Ukrainian Studies of Ukraine, 2019. 512 p.)252
Nataliia NECHAIEVA-YURIICHUK, Serhiy TROYAN NSDAP YOUTH POLICY: RETROSPECTIVE ANALYSIS (Review of the monograph.: Davletov O. R. Preparation of the "generation of wolves": training of future perpetrators of the Holocaust (Essays on the youth policy of the NSDAP in 1922 – 1939). 2nd ed., 2019. 316 p.)260
Vasyl ILNYTSKYI, Kateryna HOLOVKO HISTORY OF AN EVERYDAY LIFE OF THE WESTERN UKRAINIAN PEASANTRY (review of the monograph: Starka V. V. Everyday Life of the Western Ukrainian Peasantry under the Conditions of Social Transformations in 1939 – 1953.
Ternopil: Osadtsa Yu.V., 2019. 550 p.)

UDC 930.2(477):323.2-053.6(477) DOI 10.24919/2519-058X.18.226558

Nataliia NECHAIEVA-YURIICHUK

PhD (History), Associate professor of the Department of Political Science and Public Administration of Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University (Ukraine), Kotsyubyns'koho St, 2, Chernivtsi, Ukraine, postal code 58012 (nynataliya@ukr.net)

ORCID: 0000-0001-5882-7121 **ResearcherID:** S-7151-2016

Serhiv TROYAN

PhD hab. (History), Professor of the Department of International Relations, Information and Regional Studies of the National Aviation University (Ukraine), prospekt Kosmonavta Komarova, 1, Kyiv, Ukraine, postal code 02000 (kattis@ukr.net)

ORCID: 0000-0002-3053-6530

Наталія НЕЧАЄВА-ЮРІЙЧУК

кандидат історичних наук, доцент кафедри політології та державного управління Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, вул. Коцюбинського, 2, м. Чернівці, Україна, індекс 58012 (пупаtaliya@ukr.net)

Сергій ТРОЯН

доктор історичних наук, професор, професор кафедри міжнародних відносин, інформації та регіональних студій Національного авіаційного університету, проспект Космонавта Комарова, 1, м. Київ, Україна, індекс 02000 (kattis@ukr.net)

NSDAP YOUTH POLICY: RETROSPECTIVE ANALYSIS

(Review of the monograph.: Davletov O. R. Preparation of the "generation of wolves": training of future perpetrators of the Holocaust (Essays on the youth policy of the NSDAP in 1922 – 1939). 2nd ed., 2019. 316 p.)

МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА НСДАП: РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ (рецензія на монографію.: Давлєтов О. Р. Підготовка "покоління вовків": вишкіл майбутніх виконавців Голокосту (Нариси молодіжної політики НСДАП у 1922—1939 рр.). 2-е вид. доп. Дніпро: Український інститут вивчення Голокосту "Ткума", 2019. 316 с.)

Due to World War II 75th Anniversary, a number of new scientific publications on various aspects of the origins, causes, nature, manifestations and consequences of the global conflict of 1939 – 1945 emerged. Numerous historians, including the domestic ones, put emphasis on the importance of studying the phenomenon of totalitarianism and its negative manifestations, which led to mass tragedies, among which the Holocaust stands out.

The Nazi regime was the Holocaust creator and executor primarily, whose policy covered all spheres of the socio-economic and socio-political life. The Nazi dictatorship's

establishing process in Germany was completed during the 30th of January in 1933 when Adolf Hitler was appointed as the coalition government Chancellor of the National Socialist Workers' Party of Germany (Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei (NSDAP)) and the German People's Party (Deutsche Volkspartei (NNP)), and the 2nd of August in 1934, after the death of President Paul von Hindenburg when The Reich Chancellor proclaimed himself as the Third Reich Führer (Leader). Mass repression became an inextricable feature of it, which was elevated to the rank of state policy.

Particular attention was paid to young people as a catalyst for future change in Germany and abroad. The importance of studying the NSDAP youth policy peculiarities is actualized in the global changes' conditions of the present. The events in Ukraine demonstrate the individual political players' fervent desire to assert their influence and impose their will on the entire world community. In our opinion, the current trends in geopolitical development indicate the threat of certain political regimes returns to the totalitarian practices of the past. The political propaganda's Renaissance, interference in the internal affairs of other states, territorial changes, now known as the annexation and in the interwar period as the Anschluss, made us ruminate on the need to learn historical lessons in order to develop a strategy, which could prevent world conflicts and preserve the global world system.

The first attempts to protect the world from the global conflicts' recurrence and their devastating consequences were made immediately after the end of World War I. However, the League of Nations creation in 1919 did not prevent the totalitarian regimes' emergence on the European continent, which unleashed World War II. The National Socialism formation in Germany took place in the Weimar Republic, whose democratic regime could not withstand the pressure of internal problems and external factors. The Revanchist sentiments in Germany were generated, on the one hand, by the defeat in the World War, and, on the other hand, by misunderstanding and unwillingness to accept democracy. In fact, the majority of society shifted the responsibility for making fateful decisions to the most radical political force, personified by the NSDAP.

After the National Socialists came to power, more than 200,000 opponents of the regime were killed or tortured under the law on the arrest of suspects in the "subversive activities", and 450,000 were sentenced to 1,500 years in prison or sent to the concentration camps for political, religious, and racial reasons. In total, more than 3 million people were repressed. If communists, social democrats, and the anti-Nazi organizations' representatives were exterminated for their political beliefs, another factor in the mass persecution was the national and ethnic affiliation.

Furthermore, the Jews, who made up less than 1% of Germany's population, were declared almost the dictatorship's main enemies. The above-mentioned or a similar practice was a characteristic feature of the totalitarian regimes when the unification of society around the ruling ideology was carried out by "appointing" a common enemy and fighting against it. The Nazis' paramount goal was to remove the "non-Aryans" (the Jews) from public life (the Nazi interpretation of the "non-Aryans" comprised people who had Jewish parents or grandparents). The Jews were forbidden to engage in public affairs, to teach in schools and universities, to practice doctoring, dentistry, and lawyering. There were even special marks in their passports and in every woman's passport the name of Sarah was added and Israel – to man's passports.

In April of 1933, the NSDAP called for a boycott of the Jewish shops and firms, but the action was only partially successful, as the population was unprepared for such blatant anti-Semitism. In general, more than 400 laws and decrees were passed against the Jews in the 1930-ies. In Germany, the process of the Jews ousting from the economic, political, and

cultural life took five years. The children were expelled from schools, and the students from universities, who wanted to emigrate were released without their property. On the night of the $9^{th}-10^{th}$ of November in1938, the Nazis staged a massacre that went down in history as the "Crystal Night". The Jewish shops, synagogues, and cemeteries were looted and destroyed throughout Germany. Hundreds of the Jews died, and about 30,000 Nazis were sent to the concentration camps. The Nazis blamed the Jews for the crime and forced them to pay 1 billion marks in "compensation".

The NSDAP leaders were the Holocaust ideologues, led by Hitler, well understood that the anti-Semitic policies could succeed only as a result of their unconditional support by all social and age groups in German society. Hence, it is not a coincidence that a special role in its implementation was given to young people

The second edition of the monograph, written by Oleksandr Rashydovych Davlyetov, Candidate of Historical Sciences, Professor of the Department of World History and International Relations at Zaporizhia National University, revealed the author's vision concerning the genesis of the "wolf generation" – the future perpetrators of the Holocaust. In addition, O.R. Davlyetov from the standpoint of a researcher of the Weimar Republic history and the Third Reich studied and analyzed the basic preconditions, ideological and organizational factors, directions, forms and methods of the Nazi educational work with German youth in 1922–1939 comprehensively.

The structural and logical scheme of scientific work is the subject to the main goal – on the basis of a comprehensive analysis of sources and array of existing historiography of the problem to determine the main stages of the genesis of "Hitler Youth", to highlight and reconstruct the activities of the Nazi youth movement at various stages of its existence. The NSDAP of the Weimar period (1922 – 1933) and during the development of the "Third Reich" (1933 – 1939), analyze the process of educating German youth through the prism of training future ordinary Holocaust perpetrators. In addition to the introduction, conclusions, and notes, the monograph consists of twelve essays, thirty appendices, a list of abbreviations, a list of sources and literature used, and a brief author's reference. It is important to emphasize that the rich illustrative material from the archival, book and museum collections are a helping tool in better understanding the content of the work.

Furthermore, the author tried to conduct a systematic analysis of the fascism phenomenon in the first essay. In particular, he briefly described the its emergence preconditions, the main constituent elements, and also focused on the polyvariance of the definition.

The second essay is devoted to elucidating the National Socialist worldview system's ideological and theoretical origins. The influence of social Darwinism, geopolitics, the theory of the Aryan race supremacy, various mythologists, ideas of occultism, mysticism, is traced on it.

Adolf Hitler's views, the Nazi leader, concerning the education of German youth were the subject of consideration in the third essay. The Ukrainian historian analyzed them primarily on the basis of the Nazi movement program work – the book "My Struggle".

The fourth essay focuses the reader's attention on the Nazi youth movement emergence. Chronologically, the above-mentioned plot related to 1919 – 1922 and was associated with the NSDAP appearance and the Nazi party youth policy formation beginning.

The fifth, sixth, seventh, and eighth essays are devoted to influence of the Nazi youth organizations formation and evolution and the individual Nazi ideologues and practitioners movement in general. In particular, the role of 18-year-old Gustav Adolf Lenk in the formation of a special youth "brain center" and the activities of the "Jungsturm Adolf Hitler"

in 1922 – 1925 was revealed. Moreover, "Hitler Youth" formation was coverd in 1925 – 1931. Finally, O. R. Davlyetov focused on the peculiarities and nature of competition with the "Hitler Youth" of other youth units of the NSDAP, coming to power and the role of 21-year-old German student at the University of Munich Baltur Baldur unification of the youth movement in Germany on the Nazi model.

The ninth essay in the monograph highlights two important aspects of the subject matter. On the one hand, it is about the "Hitler Youth" as the only youth organization of the Third Reich, and, on the other hand, it revealed the leading vectors of the Nazi youth association in 1936 – 1939.

The anti-Semitic aspects of the upbringing of young people in Nazi Germany and the legal support of the NSDAP's anti-Semitic policy in 1933 – 1939 are analyzed in the tenth and eleventh essays. The emphasis was put on the following: the "Nazi propaganda machine, led by the Reich Minister of Propaganda of the "Third Reich" Josef Goebbels, during this time intensified in German society a negative and "empirically" justified image of the Jews" (pp. 135–136).

In the last, twelfth essay, having found an original approach to the scientific historical research, O. R. Davlyetov made a concise but comprehensive analysis of the study of the National Socialism phenomenon in European historiography of the XXth century. The author focused on the change of the conceptual and paradigmatic component, including the angle of the "paradigm shift" and the need to further find an answer to the still relevant, including in the light of the modern neo-Nazi threat, the answer to the question: "Why did the civilization collapse in Germany?"?" (p. 150).

It should be noted that the important characteristic of the monograph is its documentary nature. In fact, the author proceeds from the renowned position of the German historian and historian of the German Empire Leopold von Ranke that only a direct follow of the sources can help establish the truth, "as it really was" ("Wie es eigentlich gewesen"). Hence, not only the wide involvement of documents for the analysis of the studied historical events and facts, but also the inclusion as an important element of the structural and logical scheme of the monograph of thirty documentary appendices (pp. 170–87).

A significant amount of scientifically interesting illustrative material not only complements the sources cited by O. R. Davlyetov, facilitates the perception of the presented material, but also strengthens the scientific nature of the historical research.

The monographic work is made on the basis of the author's elaboration and involvement of a wide range of sources and literature. It is based on both foreign, primarily German, and domestic publications of documents and various scientific investigations.

In our opinion, the subject and object of the study need to be clarified, as it does not refer to the Holocaust in any way, although this term is present in the title of the monograph (p. 7). But only one task among 5 concerns the Holocaust issue.

The author should have explained in the introduction or in the first essay the essence and conceptual approaches to the definition of the Holocaust, revealed the meaning of the term the "generation of wolves", established causal links between the NSDAP youth policy and the Holocaust, actualizing this topic in the context of modern events. It seems appropriate to strengthen the critical aspect in the coverage of the above-mentioned topic, in particular not only by citing the main facts of various vectors of the NSDAP youth policy, but also explaining what role it played in the "wolf generation" formation and its consequences for today. In some cases, it seems that the text proposed by the author is a kind of source for further study and analysis of the NSDAP youth policy in the training of future Holocaust perpetrators.

We consider it appropriate to recommend starting the main part of the work with an essay on the ideological and theoretical origins of the National Socialist worldview, establishing a connection between it and fascism as an ideology and bringing the reader to the second essay – "Fascism: Conditions of Origin" (essay I in the monograph's text).

The ninth essay lacks the author's critical view of the Hitler Youth's activities and the conclusions need to be substantiated.

The general conclusions are deprived of the established and empirically proven causal links between the NSDAP youth policy and the Holocaust policy, the author's attitude to this problem.

In general, the peer-reviewed work is original, interesting, meaningful. The presented factual, illustrative material, source base of research deserves special attention. Valuable for researchers are the applications proposed by the author, which reveal unknown aspects of the problem. In general, O. R. Davlyetov's monograph "The Preparation of the "generation of wolves": training of future Holocaust perpetrators (Essays on the youth policy of the NSDAP in 1922 – 1939)" is of unconditional scientific interest and can be recommended for both professional historians and students, graduate students, all those who are interested in the problems of German history of the interwar period and various aspects of the Holocaust research.

The article was received on February 11, 2020. Article recommended for publishing 17/02/2021.